

16de JAARGANG, NR. 305
15 OKTOBER 2018

IN DIT NUMMER:

1 NIEUWS

4 JAZZ OP PAPIER

5 JAZZ OP DE PLAAT

Tim Garland, Scott Hamilton,
 Roz Harding, Snorre Kirk e.a.

9 JAZZ OP DE PLANKEN

Dré Pallemarts Seva.

EN VERDER O.A.:

10 Bestsellers en tips Jazzcenter

11 Jazzgeschiedenis 2 (Arne Van Coillie)

14 Terug in de tijd: Shirley Horn

17 Jazz in beeld (Marcel Schikhof)

15 JAAR JAZZFLITS

01 09 2003 - 01 09 2018

JF 306 KOMT 5 NOVEMBER UIT

NIEUWS

Rogier Telderman geeft reeks concerten bij de mensen thuis

Pianist Rogier Telderman gaat concerten geven 'bij de mensen thuis'. Onder de noemer TELDERMAN miniatures speelt hij dit najaar een reeks concerten in huiskamers, intieme concertpodia en culturele werkplaatsen. Met de concerten wil Telderman direct in contact komen met zijn publiek op plekken die uitnodigen tot interactie.

Rogier Kelderman. (Persfoto)

"Die persoonlijke sfeer is heerlijk, bijna direct tussen je publiek achter de vleugel", aldus de pianist. "Het programma bestaat uit een verzameling miniatures waarin compact een sfeer of emotie wordt getroffen." Telderman komt langs als er een gestemde akoestische piano of vleugel aanwezig is en ruimte voor minimaal 25 mensen.

ia77

JazzFlits

ONAFHANKELIJK JAZZPERIODIEK SINDE 2003

De leden van de EJM in Lissabon bijeen. (Foto: Andreea Bikfalvi)

EUROPESE JAZZPROFESSIONALS GAAN ZICH BEIJVEREN VOOR MEER VROUWEN IN DE JAZZ

Een grote meerderheid van de leden van het Europe Jazz Network (EJM) heeft een 'Manifesto on Gender Balance in Jazz and Creative Music' ondertekend. Dat gebeurde op 13 september tijdens een jaarlijkse bijeenkomst in Lissabon. Doel is om vrouwen een prominenter plaats in de Europese jazz te geven, zowel op het podium als achter de schermen. Bij het EJM zijn 135 organisaties aangesloten: festivals, podia, clubs, promoters en belangenorganisaties van jazzmusici.

Tijdens de bijeenkomst ondertekenden 93 EJM-leden het manifest en de komende tijd zullen de andere leden (waarvan sommige niet in Lissabon waren) worden gevraagd om ook te tekenen. Jan Ole Otnæs, de nieuw gekozen voorzitter van de EJM, toonde zich verheugd met de grote bijval: "I am really pleased that such a large majority of EJM members have decided to commit to promoting a better gender balance. Now it is up to the members to put this practice when booking the programme ...vervolg op de volgende pagina linksboven

...vervolg EJM-manifest

at clubs, venues and festivals and when recruiting staff and members to boards in their organisations". Als eerste stap zal nu een inventarisatie worden gemaakt van de huidige verhoudingen binnen de Europese jazz. De uitkomst daarvan zal als vertrekpunt dienen voor nog te ontwikkelen actieplannen. De leden wordt onder meer wel alvast gevraagd om eens te kijken naar hun publiciteitsmateriaal. Hoe is het daarin gesteld met de taal en keuze van foto's? Het Europe Jazz Network bestaat sinds 1987 en strekt zich uit over 35 landen. 135 organisaties zijn lid, waaronder in Nederland het Bimhuis, Buma Cultuur, LantarenVenster, het North Sea Jazz Festival en het Nederlands Jazz Archief. Het EJM krijgt subsidie van de EU en is opgericht om 'creative improvised music' in Europa te bevorderen, promoten en ondersteunen.

OVERLEDEN

Hamiet Bluiett, 4 oktober 2018 (78)

Amerikaanse baritonsaxofonist, beheerste ook alle varianten van de klarinetfamilie. Lid van de Black Artists Group in St. Louis, trok in 1969 naar New York en sloot zich aan bij de 'loft-scene'. Was in 1976 medeoprichter van de World Saxophone Quartet en bleef daarbij tot 2010. Maakte daarnaast verscheidene platen in uiteenlopende bezettingen.

Jerry Gonzalez, 1 oktober 2018 (69)

Amerikaanse trompettist, tevens bespeler van de conga. Bassist Andy is zijn anderhalf jaar jongere broer. Trad op, tezamen met Andy, in allerlei combinaties, meestal in die met een 'latin tinge'. Rond 1980 vormde hij zijn Fort Apache Band, met een variabele bezetting van 6-12 man. Toerde veel door Europa, de laatste keer in Spanje, waar hij omkwam na een hartstilstand tijdens een brand in een hotel in Madrid.

Erich Kleinschuster, 12 september 2018 (88)

Oostenrijks trombonist. Een van de belangrijkste musici in zijn land. Begon met een eigen sextet, werd niet alleen leider van de radio bigband (1972-1981), maar ook hoofd van de jazzafdeling. Studeerde rechten, doceerde muziek op conservatoria en universiteit en werd ten slotte hoogleraar in Graz.

(jjm)

Concertaankondigingen vindt u op:
<https://www.facebook.com/Jazzflits>

James Brandon Lewis. (Persfoto)

Programma tweede editie festival Rockit flink uitgebreid

Het programma van het Groningse jazzfestival Rockit is compleet. Onder meer het **James Brandon Lewis Trio**, het Robocobra Quartet en Shapes of Time zijn als laatste namen toegevoegd. Hiermee is het programma ten opzichte van de eerste editie vorig jaar flink uitgebreid. In zes in plaats van vijf zalen van De Oosterpoort staan op 11 november 21 artiesten. Andere namen zijn saxofonist Pharoah Sanders, GoGo Penguin, Steve Coleman and Five Elements, AZIZA ft. Dave Holland, Chris Potter, Lionel Loueke & Eric Harland, Terence Blanchard E-Collective en Aaron Parks & Little Big, Noordpool Orkest 'Songs of Joni Mitchell', Benjamin Herman's Bughouse en STUFF.

JAZZWERKPLAATS DEN BOSCH VERWELKOMT TIENDUIZENDSTE DEELNEMER

Een kwart eeuw na de oprichting heeft de Stichting Jazzwerkplaats Den Bosch recentelijk de tienduizendste deelnemer aan een van de vele activiteiten verwelkomd. Activiteiten als concerten, sessies, de evenementen JazzExperience en JazzPoetry, het amateurpodium Jazz In Duketown en schoolprojecten. De laatste jaren is de nadruk bij de Jazzwerkplaats steeds meer op talentontwikkeling komen te liggen.

Het was Bosschenaar en trompettist Jeroen Doomernik die eind vorige eeuw in de zaal van toenmalig café Boulevard jazzworkshops begon te organiseren. In de daaropvolgende jaren is die boom steeds verder vertakt en zijn tal van andere activiteiten ontplooid. Deelnemers aan de Jazzwerkplaats komen veelal uit de regio, maar ook muzikanten uit andere delen van het land weten de plek te vinden. Om het jonge muzikanten mogelijk te maken om zich verder te ontwikkelen in de muziekpraktijk is de Jazz Academy opgericht, die fungeert als een broedplaats. Veel deelnemers zijn de afgelopen jaren vanuit deze Jazz Academy met succes doorgestroomd naar het conservatorium. Sinds januari 2017 heeft de Jazzwerkplaats een zelfstandige eigen ruimte aan de Bossche culturele hotspot De Tramkade, waar dagelijks repetities, workshops, masterclasses, bandcoaching, presentaties en kleine concerten plaatsvinden, zowel vocaal als instrumentaal. Er wordt uitsluitend gewerkt met professionele coaches en workshopleiders uit de improvisatiemuziek.

Meer info: <http://www.jazzwerkplaats.nl>

DE 9 BESTE VAN TIM GARLAND

In juni 2011 koos saxofonist Tim Garland in het BBC3-radioprogramma 'Jazz Library' (presentatie: Alyn Shipton) zijn beste negen opnames:

Tim Garland

[Great spirit](#)

Album: Enter The Fire (Linn Records)

Lammas

[Improvisation 2](#)

Album: Sea Changes (Lammas)

Tim Garland. (Foto: Stefan Booth)

Tim Garland

[Good morning heartache](#)

Album: Made By Walking (Stretch)

Dean St Underground Orchestra

[Made by Walking](#)

Album: Soho Story (Dean St Records)

Acoustic Triangle

[Rosa ballerina](#)

Album: Catalyst (ABC)

The Lighthouse Trio

[The Machine](#)

Album: If The Sea Replied (Sirocco)

Earthworks Underground Orchestra

[Bajo del sol](#)

Album: Summerfold (BBSF013CD)

Tim Garland

[Break in the weather](#)

Album: Change Of Season (Sirocco)

Tim Garland

[Ambleside nights](#)

Album: Via (Origin Records)

'Weather Walker', de nieuwste cd van Tim Garland wordt op pg. 6 besproken.

MUURSCHILDING TER ERE VAN 20-JARIG BESTAAN MEHELSE JAZZZOLDER

Kris Vanderstraeten (links) en Jurgen Gielen voor hun creatie. (Persfoto)

Woensdag 10 oktober is in hartje Heihoek 'The Jazzzolder Wall' onthult, een muurschildering die gemaakt werd om het 20-jarig jubileum van de Mechelse jazzclub Jazzzolder luister bij te zetten. De schildering is gemaakt op de blinde gevel van de woning van Lejo Vanhaelen, de medeoprichter van De Jazzzolder die medio vorig jaar terug trad.

Het ontwerp van de muurschildering is gemaakt door Kris Vanderstraeten, medeoprichter en huistekenaar van de Jazzzolder. Hij tekende alle affiches van de Jazzzolder, zo'n driehonderd inmiddels. Het daadwerkelijk schilderen deed street kunstenaar Jurgen Gielen.

Het jubileum van de jazzclub wordt ook muzikaal gevierd. Op zondag 28 oktober in het Cultuurcentrum met een concert van een 20-koppige bigband van het Mechelse Conservatorium onder leiding van Dree Peremans en om 19.30 uur een concert van Frank Vaganée & The Mechelen All Stars.

Heeft u jazznieuws? Stuur het ons: jazzflits@gmail.com.

JAZZ OP PAPIER

BRITSE BEBOP

Tony Adam.
Change is .... : a survey of British modern jazz, 1946-73.
 [S.l. : eigen uitgave, 2018].
 [158] pag. ; 23x15 cm.
 ISBN 978-1-98034936-5 pbk.
 Prijs 12 euro.

Al eerder heb ik me erover verbaasd dat er over de jazz in Groot-Brittannië, dat in Europa de meeste jazzbeoefenaars kent, nog altijd geen allesomvattende studie geschreven is. Zeker, er is een degelijke 'Who's who of British jazz' van John Chilton (tweede editie, 2014) en een historie tot 1970 in twee delen, waarvan het deel na 1950 door de traditioneel ingestelde John Godbolt hopeloos ontoereikend is. Buiten de biografieën is er dan verder nog het zeer leesbare overzicht van Dave Gelly, 'An Unholy row', over de periode 1945-1960, besproken in nr. 222 (18 augustus 2014). En dan hebben we nu de privé-uitgave van Tony Adam, die de muziek zelf op de korrel neemt.

Adams is gewoon een liefhebber; hij komt van ver, was in zijn jonge jaren fan van pop, rock en soul, raakte in de ban van jazzrock en schreef daar twee boeken over, beide onder de titel 'Elastic Rock' - naar een nummer van de Britse band Nucleus - één over vierhonderd jazzrockbands in Europa, 1968-1980, en een tweede over die in de rest van de wereld. Daarna verdiepte hij zich in de vroege bop, zoals die in Engeland gestalte kreeg. In zijn inleiding verantwoordt Adam de gekozen periode, 1946-1973. Hij houdt zich daar strikt aan, maar moest om diverse redenen ook daarbinnen selecteren. Dus geen Mike Gibbs, Evan Parker of the Soft Machine, noch de Amerikaanse saxofonist Spike Robinson of zijn Canadese collega Art Ellefson, die beiden een poos deel uitmaakten van de Britse scene, daarentegen wel zijn landgenoot Kenny Wheeler, de vroege Alan Skidmore, maar weer niet pa Jimmy. Ook is er geen plaats voor hen die pas op latere leeftijd platen maakten onder eigen naam, zoals tenorist Bobby Wellins en altist Peter King, en voor wat Adam noemt 'archive issues', achteraf gevonden en uitgebrachte opnamen. De schrijver blijkt verrassend goed op de hoogte, drukt zich eenvoudig uit, schroomt niet ook de zwakke plekken te signaleren. De lezer is te gast bij een insider, die een paar elpees uit de kast trekt en daar commentaar bij levert.

De periode tot 1953 wordt afgedaan in zeven pagina's: 'Good as it often was, early British modern jazz stood in the shadow of its American counterpart.' Spraakmakend was de Johnny Dankworth Seven. Over de session van mei 1950 met Parker's 'Marmaduke' en Benny Harris 'Little Benny': "The soloing is exceptional and even Don Rendell sounds more boppish than he would do on his own records. But the arranging is also a bit special with contrapuntal lines and a very cohesive sound. [...] It's the work of a budding master, albeit closer here to Shorty Rogers than [Miles] Davis [in de nonet-opnamen]". Jammer dat Adam niet toekomt aan de kantjes voor Parlophone, met 'Swingin', oftewel 'Zoot swings the blues'. Het was mijn introductie tot de jazz in Engeland.

Het A-Z-deel vormt de hoofdmoot van het boek. Zo'n tweehonderd platen worden behandeld, verdeeld over vijftig musici. Gelukkig vergeet hij bij drummer Tony Kinsey niet de ep die zijn kwintet in 1959 maakte met dichter Christopher Logue, Red Bird: jazz & poetry: "[...] occasionally the words and music elide together, as if it were some kind of happy accident. I think it's a great success and much more less selfconscious than other similar mixed-media experiments."

Jammer dat het gebodene alle wetten tart die we stellen aan een door lijm en omslag bijeengehouden stapel bedrukt papier, wil het een boek heten. Laat u daardoor niet weerhouden. De inhoud is de - lage - prijs ten volle waard.

Jan J. Mulder

JAZZ OP DE PLAAT

ADIEU MES TRÈS BELLES

Adieu Mes Très Belles

Yolk Records

Bezetting:

Poline Renou (vocalen),
Matthieu Donarier (klarinet, basklarinet),
Sylvain Lemêtre (percussie).

Rietblazer Matthieu Donarier (hier bekend van zijn duo-cd met Albert van Veenendaal) en zangeres Poline Renou vormen al ruim tien jaar een bijzonder duo, Kindergarten. Voor dit nieuwe trio, Adieu Mes Très Belles, vroegen ze slagwerker Sylvain Lemêtre als derde partner in crime. Uitgangspunt voor het repertoire waren naast improvisaties (vocale) composities uit de middeleeuwen en renaissance. Dat levert bijzondere muziek op, vooral dankzij de betoverende sopraan van Renou, die met het titelstuk (van de 15e-eeuwse Fransman Gilles Binchois) meteen laat horen dat het beroemde Huelgas Ensemble dankbaar gebruikmaakt van haar diensten. Het orkestrale slagwerk van Lemêtre (met onder meer marimba, gongs, trommels en buisklokken) doet veel, heel veel meer dan alleen ritmische bijdragen leveren. In 'Hodie puer nascitur' (van een anonieme 14de-eeuwer) legt hij de dansante basis, maar in het daarop volgende 'Mulandah kolthadi' improviseert hij een indrukwekkend stuk theatrale percussie, met onnavolgbare vocale capriolen van Renou. Donarier (die zich hier tot de klarinetfamilie beperkt) is een fijne melodische improvisator, en in de thema's omspeelt hij de lijnen van Renou liefdevol, speels en lichtvoetig. Het gelijknamige debuutalbum, 'Adieu Mes Très Belles', is een overtuigend betoog voor het gebruiken van oude muziek als basis voor nieuwe, frisse improvisaties.

Herman te Loo

Concertaankondigingen vindt u op:
<https://www.facebook.com/Jazzflits>

Bent u op zoek naar de recensie van een bepaalde cd? Klik hier: <http://bit.ly/2eGAA92>

ERB/VATCHER

Yellow Live

Veto Records

Bezetting:

Christoph Erb (tenorsax, sopraansax),
Michael Vatcher (drums, percussie).

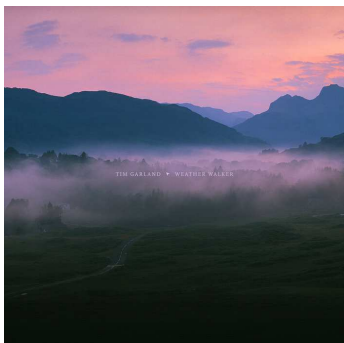
Sinds zijn terugkeer naar de Verenigde Staten moeten we slagwerker Michael Vatcher in Nederland helaas missen. Gelukkig brengt het Zwitserse Veto Records nu een opname uit van een duoconcert met saxofonist Christoph Erb. Vatcher deed en doet vaker geïmproviseerde (duo-)optredens, maar vreemd genoeg is daar weinig van vastgelegd. Ook dat maakt 'Yellow Live' tot een aangename verrassing. De titel slaat op het Gelbes Haus in Luzern, waar de opname in april 2016 werd gemaakt. Het was de tweede keer dat het tweetal elkaar trof na een paar concerten in Nederland in het najaar van 2015. Met dat gegeven in het achterhoofd blijkt hoe goed de klik is die Erb en Vatcher hebben, want de ruim veertig minuten aan muziek kent amper een zwak moment. Er wordt enorm goed geluisterd en het stadium van aftasten is ruimschoots voorbij. Vatcher is sterk als een soort danser achter zijn drumkit (niet zo vreemd, want de Amerikaan werkte in Nederland heel veel met dansers) waarmee hij de Zwitser een 'Aufforderung zum Tanz' biedt. Het tilt 'Yellow Live' uit boven wat te doen gebruikelijk is in sax-drumduetten.

Herman te Loo

Concertaankondigingen vindt u op:
<https://www.facebook.com/Jazzflits>

TIM GARLAND
Weather Walker
Edition Records

Bezetting:

Tim Garland (saxofoons),
 Jason Rebello (piano),
 Pablo Held (piano),
 Yuri Goloubev (bas).

De Britse tenorsaxofonist Tim Garland pakt deze keer uit met een gigantisch project. Eerder werkte Garland al samen met toetsenist Chick Corea aan een soortgelijk project met klassiek orkest voor het 'The Continents'-album. Dit concept zet hij op 'Weather Walker' naar zijn eigen hand in eigen land.

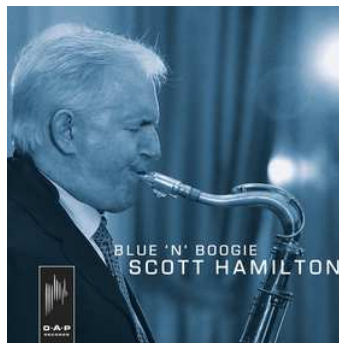
De opnames vonden plaats in de iconische studio van Abbey Road met een 35-koppig strijkersensemble en traditioneel jazzkwartet met rijzende ster Pablo Held uit Duitsland op piano. Het was tijdens zijn verblijf in het Engelse Lake District dat hij inspiratie vond in de natuur voor dit cinematografische album, waarvan je na het eerste nummer bijna zou denken dat het van de hand van Hans Zimmer zou kunnen komen. Moeiteloos worden er verschillende beelden van landschappen geschetst met een gezonde dosis – maar zeker niet overvloedig veel – improvisatie. Pablo Held blinkt uit in zijn betoverende soberheid van spelen, de muziek perfect dienend.

Dit album is een droom voor iedereen die houdt van zowel filmmuziek als jazz. Zo doet het nummer 'The lady in the north' erg denken aan de muziek van Disney, maar voordat het nummer te gelikt dreigt te worden evolueert het in een open improvisatie tussen Garland en Held om vervolgens te herenigen met het volledige orkest. Waar het eerste deel van het album eerder cinematografisch met een vleugje jazz is, draait de verhouding gaandeweg om naar meer jazz en open begeleiding door de strijkers. Het album besluit mysterieus, met alweer een ijzersterke improvisatie van zowel Tim Garland als Pablo Held.

Kortom, een vrij uniek album als je kijkt naar de bezetting, stijl en productie. Waar een goede film een goede soundtrack verdient, verdient dit album misschien wel een film gebaseerd op zijn muziek.

Jorre Reynders

SCOTT HAMILTON
Blue 'n' Boogie
O.A.P. Records

Bezetting:

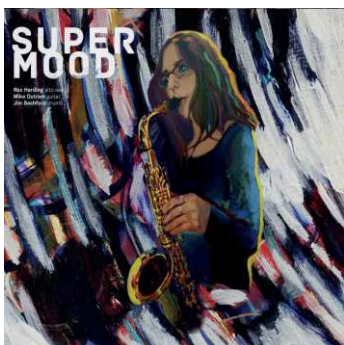
Scott Hamilton (tenorsax),
 Francesca Tandoi (piano, zang),
 Hans Mantel (bas),
 Frits Landersbergen (drums)

Scott Hamilton, u weet wel, die tenorsaxofonist met dat lekkere zwoele grootse geluid, is geregeld op de Nederlandse podia te bewonderen. Hij heeft al sinds jaar en dag Italië zijn thuisbasis gemaakt wat de afstanden wat overzichtelijk houdt (en de transferprijzen ook schat ik zo in). In april van dit jaar toerde hij met de bezetting van deze cd 'Blue 'n' Boogie' door het land en laat Barry Olthof nou zo slim zijn dit kwartet meteen te strikken voor een studio- én live-cd. Tien standards werden in april 2018 in Den Haag in de studio opgenomen, met op drie ervan ook de zoete stem van Francesca Tandoi, want naast de piano beheerst zij ook haar stembanden uitstekend. Dit is lekkere niets aan de hand jazz die we eerder in de jaren vijftig en zestig van de vorige eeuw verwachten te horen. Niets meer, maar zeker ook niets minder. Geen vernieuwingsdrang of anderszins rare fratsen. Gewoon aftellen en swingen maar. Daar ligt ook meteen het gevaar. We kennen dit soort albums wel en routine loert om de hoek. Gelukkig weten Hamilton en zijn band met goede degelijke soli de sleetsheid te vermijden. Helaas moet ik dan toch twee kritische noten kraken. Hoewel Frits Landersbergen een prima drummer is vind ik zijn stijl van spelen iets te opdringerig in deze context. Ook is het geluid van Hamilton niet meer zo groots en magistraal als het is geweest. Zal aan de leeftijd liggen. Laat deze kanttekeningen u niet weerhouden een van deze (of wellicht alle twee) aan te schaffen, want dit soort uitgaven moeten we blijven steunen. De kaal-slag in de muziek moet nu eenmaal een halt toe worden geroepen. Hulde aan Barry Olthof en O.A.P. Records voor deze producties. De live-cd – die tegelijkertijd verschijnt – is vergelijkbaar, met een iets rauwer randje en langere soli. Voor elk wat wils dus. **Reinier van Bevervoorde**

Bekijk dit kwartet live:

<https://www.youtube.com/watch?v=dLAQ6h0mcxA>

ROZ HARDING
Supermood
 Leo Records

Bezetting:

Roz Harding (altsax, vocalen),
 Mike Outram (gitaar, vocalen),
 Jim Bashford (drums, vocalen).

Het trio van de jonge Engelse saxofoniste Roz Harding heet niet voor niets Supermood. Ze houdt ervan om stemmingen en sferen tegenover elkaar te zetten. In de hoestekst van het album zegt ze ook dat ze niets leuker vindt dan een setlijst samen te stellen. Zoeken naar een spannende opeenvolging van composities en improvisaties is immers een boeiende bezigheid. Zo heeft ze voor de cd- en vinylversie van dit debuutalbum ook twee verschillende tracklijsten gemaakt. Alleen dat al maakt 'Supermood' tot een opmerkelijke eerste plaat. Bovendien werkt de afwisseling, want dromerige en lyrische nummers worden afgewisseld met rock- en funkgrooves en geïmproviseerde soundscapes, zonder dat je als luisteraar het idee krijgt dat het ergens te gewild of onsamenhangend wordt. Harding zelf heeft een lyrische, lichte altsaxtoon (uit de lijn van Lee Konitz via Steve Coleman). Daarmee komt ze ritmisch sterk voor de dag en kan ze riffs vasthouden om gitarist Mike Outram en drummer Jim Bashford de ruimte te geven. De eerste kan solistisch virtuoos uitpakken alsof hij in een progrockband speelt (zoals in 'If you could'), maar ook zorgen voor stevige slaggitarpactijen en baslijnen ('Fifty-two fifty'). Bashford is een ideale teamspeler die in alle omstandigheden doet wat er nodig is: kleuren, oppoken, loosgaan.

Herman te Loo

Luister hier naar 'Fifty-two fifty':
<http://www.rozharding.com/listen>

SNORRE KIRK
Beat
 Stunt Records

Bezetting:

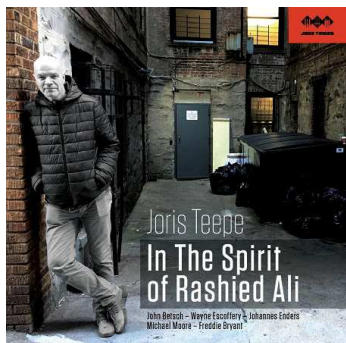
Jan Harbeck (tenorsaxofoon),
 Klas Lindquist (altsaxofoon, klarinet),
 Tobias Wiklund (cornet), Magnus Hjorth (piano),
 Lasse Mørck (bas), Snorre Kirk (drums).

Zijn pak is net zo strak als dat hij kaarsrecht op zijn drumkruk zit: de Deense drummer Snorre Kirk. Waar hij en zijn sextet spelen is het feest! Hoewel zijn bekendheid in Scandinavië het grootst is was hij al eens op de Jazzdag (tegenwoordig in Jazz geheten) en op het North Sea Jazzfestival te zien. Sinds 2012 maakt hij cd's onder zijn eigen naam. En deze dus, onder de verhelderende titel 'Beat'. Kirk is in ons land dus (nog) niet heel bekend. Hij laat niet veel over zichzelf los op zijn website, maar noemt wel wat nominaties voor prijzen in, zoals verwacht, Denemarken. Hij slaat pretentieloos en strak, maar blijkt ook een uiterst verdienstelijk componist. Acht van de negen stukken schreef hij zelf en meestal eindigen ze nogal abrupt. Het zestal klinkt als een kleine bigband en speelt overwegend vlotte muziek met een stevige knipoog naar Charles Mingus ('Blues arabesque'). 'Monaco' verwijst naar de New-Orleans-jazz van Wynton Marsalis, maar is veel losser en vrijer. De drie blazers weten zeer unisono te musiceren. Er zit ook veel humor in, bijvoorbeeld in het eerste stuk, 'Exotica', waar kornettist Tobias Wiklund een zingende zaag imiteert. Het titelstuk vat alles samen met een scheurende saxofoon van Jan Harbeck, maar het hoogtepunt is het wel héél erg swingende '18th & vine'. In de afsluiter heeft bassist Lasse Mørck een hoofdrol door het spelen van een steeds repeterend loopje van acht noten. Uitermate geschikt voor het opluisteren van een feestje.

Peter J. Korten

Beluister hier het titelnummer 'Beat':
<https://www.youtube.com/watch?v=FHzN-pEy-8>

JORIS TEEPE (cd)
JOHN WEIJERS (boek)
In The Spirit Of Rashied Ali
Jazz Tribes

Bezetting:

Wayne Escoffery (tenorsaxofoon),
 Johannes Enders (tenorsaxofoon),
 Michael Moore (altsaxofoon),
 Freddy Bryant (gitaar),
 Joris Teepe (contrabas),
 John Betsch (drums).

Boek:

Uitgeverij Jazz Tribes,
 66 pag,
 ISBN 978-90-826948-6-4, 2018.

Omdat hij al jong naar Amerika vertrok, en daar ook echt neerstreek, geniet hij in Nederland niet zo veel bekendheid. Toch komt hij regelmatig naar Europa en leidt hij de jazzafdeling van het Prins Claus Conservatorium in Groningen, waarvoor hij een bijzondere leergang ontwikkelde. Niets wees er op dat Joris Teepe zich zou ontwikkelen tot een succesvolle jazzmuzikant. Op zijn twaalfde stopt hij met pianolessen omdat hij niet weet wat hij daar verder mee wil.

Als hij op zijn zeventiende kan meedoen in een schoolbandje, begint Teepe basgitaar te spelen. Enkele jaren later wordt hij toegelaten tot het Hilversums conservatorium. Daar maakt hij kennis met mainstream jazz en krijgt hij les van topsolisten uit de Nederlandse jazzwereld. Als student wordt hij meegevraagd bij een Europese tour van trombonist Slide Hampton.

Teepe wil op de Amerikaanse manier leren spelen. In 1992 krijgt hij een studiebeurs en vertrekt naar New York, waar hij les neemt bij Ron Carter. Het begin van een gestage route naar succes.

Er is werk genoeg en de aanbiedingen blijven komen. Dagelijks speelt hij tot in de kleine uurtjes in jazzclubs. Overdag studeert hij en maakt zich alles eigen wat de mainstream jazz in New York teweegbrengt, want je telt alleen mee als je alle standards in alle toonsoorten kunt spelen. Met de jaren krijgt hij steeds betere engagements. Teepe ontplooit zich tot een veelgevraagd begeleider, solist en componist. Ook richt hij verschillende eigen groepen op en wordt hij regelmatig gevraagd bij producties van anderen.

...vervolg in de rechterkolom

Bent u op zoek naar de recensie van een bepaalde cd? Klik hier: <http://bit.ly/2eGAA92>

In 2016 ontmoeten Joris Teepe en producer/uitgever/journalist John Weijers elkaar tijdens InJazz, het jaarlijkse netwerkevenement in Rotterdam. Een uitwisseling van ideeën over muziek en zaken brengt ze in een euforisch gemoed. Teepe betreft Weijers bij zijn plannen voor een nieuw album, dat een hommage aan drummer Rashied Ali moet worden. Ali liep vooraan bij de ontwikkeling van de freejazz en maakte zich onsterfelijk als de laatste drummer die met John Coltrane samenwerkte. Het tweetal gaf de freejazz een opwindende impuls. Weijers is enthousiast. Hij kiest voor het format boekje met cd. Als producent had hij eerder het jazzlabel Zennez opgezet, maar ziet nu nieuwe kansen en bedenkt Jazztribes. Een nieuw label gericht op de Amerikaanse jazztraditie, dat hij wil inzetten om de eigenzinnige markt in New York te betreden. Hij gaat samenwerken met Teepe, die een groot netwerk heeft en de wegen kent. Tweemaal per jaar komt er een release en worden er opnames gemaakt van een Europese musicus die een interactie met Amerika aangaat, vice versa. Jazztribes verbindt New York met Rotterdam. Havensteden waarin de jazz zich heeft ontwikkeld van de traditionele stijlen tot 'sophisticated highbrow'. Mét behoud van scherpe randjes. Weijers hoopt met de combinatie van boekje en cd een goede entree te maken.

Joris Teepe werd in 2001 voorgesteld aan Rashied Ali. Deze ontmoeting heeft grote invloed op de ontwikkeling van Teepe's muzikale carrière. Ali laat hem zijn gang gaan en leert hem een andere manier van kijken. Dan gaat het vooral om eigen zeggingskracht. Het zijn niet de melodie, het ritme of de vorm die bepalen hoe de muziek tot stand komt. Eigen ideeën en impulsen geven inhoud aan de vrije improvisatie. In elke ingeving, instant composing, zit ruimte om te variëren en te veranderen. Teepe leert veel van deze voor hem nieuwe benadering en oogst bewondering. Teepe wordt Ali's rechterhand in het laatste hernieuwde kwintet van Ali, totdat deze in 2009 overlijdt.

Teepe en Weijers voeren in New York openhartige gesprekken met sleutelfiguren uit de kring rond Rashied Ali. Aan de hand van impressies, feiten en anekdotes ontstaat een beeld van zijn leven en ondernemerschap. In het boekje staan interviews met Joris Teepe, weduwe Patricia Ali, pianist Greg Murphy, trompettist Jumaane Smith, saxofonist Sonny Fortune en broer/drummer Muhammad Ali. Weijers zoomt in op tal van details en geeft in kort bestek inzicht in een muzikantenleven dat het vertellen ruimschoots waard is. De verhalen staan in verbinding met tradities en ontwikkelingen. Ze voeden het culturele besef en geven culturele waarden een plaats, waarvan je hoopt dat deze worden opgepikt door nieuwe generaties.

...wordt vervolgd op pagina 16 van deze JF

Pablo Held. (Foto: Jean Schoubs)

Drummer **Dré Pallemmaerts** hoort al dertig jaar tot de top van niet alleen de Belgische, maar ook de internationale jazzscene. Hij speelde met onder anderen Toots Thielemans, saxofonist Joe Lovano, gitarist John Scofield, trombonist Bob Brookmeyer en gitarist Philip Catherine. Momenteel is hij op tournee in de JazzLab Series met zijn formatie **Seva**. Daarmee deed hij op **3 oktober** het Cultureel Centrum **De Kimpel** in **Bilzen** aan. Jean Schoubs maakte daar de foto's op deze pagina.

Sebastian Gille. (Foto: Jean Schoubs)

Clemens van der Feen. (Foto: Jean Schoubs)

JAZZ OP DE PLANKEN

Dré Pallemmaerts. (Foto: Jean Schoubs)

BESTSELLERS JAZZ CENTER

Datum: 8 oktober 2018

1 Phronesis

We Are All (Edition)

2 Arve Henriksen

The Height Of The Reeds LP
(Rune Grammophon)

3 Marcin Wasilewski

Live (ECM)

4 Gilad Hekselman

Ask For Chaos (Motema)

5 Yellowjackets

Raising Our Voice (Mack Avenue)

Bestsellers Jazz Center is een overzicht van de best verkochte cd's van de Haagse speciaalzaak Jazz Center; (<http://www.jazzcenter.nl>).

TIPS JAZZ CENTER

1 John Scofield

Combo 66 (Verve)

Nieuwe band, maar oud geluid! Sco heeft pianist Gerald Clayton en bassist Vicente Archer toegevoegd aan zijn gevolg. Bill Stewart blijft zijn eerste keus als het om (jazz) drummen gaat en terecht. Heerlijk vuil orgeltje in een paar stukken maar verder een klassieke piano-bas-drums-gitaarbezetting die swingt alsof hun leven ervan afhangt. Zo horen we John graag!

2 José James

Lean On Me (Blue Note)

Een 'tribute' aan de onvolprezen Bill Withers. En hoe! Dat José kon zingen wisten we al maar hier voegt hij toch wel een grandioze dimensie toe aan de oh zo bekende stukken van Withers. Heerlijk.

3 Jimmy Haslip

ARC Trio (Blue Canoe Records)

Nu de Yellowjackets verleden tijd zijn voor bassist Haslip, zijn er mogelijkheden te over voor hem. Nu met een trio bestaande uit toetsenist Scott Kinsey en drummer Gergö Borlai. Fusion met een hoofdletter F waar Weather Report niet ver om de hoek is, maar toch een eigentijds geluid. De drummers Vinnie Colaiuta, Gary Novak en saxofonist Steve Tavaglione spetteren ook hun deuntjes mee!

Tips Jazz Center is een overzicht van cd's die volgens Reinier van Bevervoorde en Jan Bax (van de Haagse speciaalzaak Jazz Center) een plek in de Bestsellers Jazz Center verdienen; (<http://www.jazzcenter.nl>).

EUROPE JAZZ MEDIA CHART

Datum: 1 oktober 2018

Gitarist Marc Ribot. (Foto: Barbara Rigon)

Viktor Bensusan, jazzdergisi.com (Azerbaidjan)

CHRISTOS RAFALIDES TRIO

Near And Dear (Emarel Music)

Henning Bolte, Jazzism (Netherlands)

MÁRIO COSTA MET MARC DUCRET BENOÏT DELBECQ

Oxy Patina (Clean Feed)

Patrik Sandberg, OrkesterJournalen (Sweden)

SOUNDSCAPE ORCHESTRA

Nexus (Do Music Records)

Cim Meyer, Jazz Special (Denmark)

JEFF DENSON QUARTET

Concentric Circles (Ridgeway Records)

Lars Mossefinn, Dag og tid (Norway)

MØSTER!

States of Minds (Hubro)

Axel Stinshoff, Jazz thing (Germany)

WAYNE SHORTER

Emanon (Blue Note)

Luca Vitali, Giornale della Musica (Italy)

VIGNATO, MIRRA, PACORIG, DE ROSSI, ROBERTS

Pipe Dream (CAM Jazz)

Madli-Liis Parts, Muusika (Estonia)

SOOÄÄR, YARALYAN, OUNASKARI

A Shooting star (O-Tone Music)

Paweł Brodowski, Jazz Forum (Poland)

JAN PTASZYN WRÓBLEWSKI SEXTET

Komeda. Moja słodka europejska ojczyzna – Polish Jazz vol. 80 (Polskie Nagrania)

Mike Flynn, Jazzwise (UK)

TYSHAWN SOREY

Pillars (Firehouse 12)

Anna Filipieva, Jazz.Ru (Russia)

LRK TRIO

Urban Dreamer (Losen Records)

Jan Granlie, salt-peanuts.eu (Pan-Scandinavian)

MARC RIBOT

Songs of Resistance 1942-2018 (ANTI-Records)

Christine Stephan, JAZZTHETIK (Germany)

VINCENT PEIRANI LIVING BEING II

Night Walker (ACT)

De Europe Jazz Media Chart geeft een overzicht van de favoriete albums van een reeks Europese recensenten en wordt maandelijks samengesteld door de Europe Jazz Media Group.

Benny Goodmans pianist Jess Stacy.
(Foto: William P Gottlieb)

Bandleider-trompettist Harry James.
(Foto: William P Gottlieb)

Bibliografie:

- Gioia, Ted: *The History of Jazz*. Second Edition. Oxford University Press, 2011. 444 pag.
- Gitler, Ira: *Swing To Bop. An Oral History Of The Transition In Jazz In The 1940s*. Oxford University Press, 1985. 331 pag.
- Kirchner, Bill (ed.): *The Oxford Companion To Jazz*. Oxford University Press, 2000. 852 pag.
- Schuller, Gunther: *The Swing Era. The Development Of Jazz, 1930-1945*. Oxford University Press, 1989. 919 pag.

EEN GESCHIEDENIS VAN DE JAZZ (2)

Jazzflits bestond 1 september vijftien jaar. Die mijlpaal zetten we graag luister bij met een speciale bijdrage van onze medewerker Arne Van Coillie. Hij zet de 'hele' jazzgeschiedenis in vier episodes op een rij. In dit nummer episode twee: de jaren dertig. In woorden van jazz-criticus Ted Gioia: 'Never again would popular music be so jazzy, or jazz music so popular.' De volgende twee episodes volgen in november en december.

DE JAREN DERTIG: VAN JAZZ AGE NAAR SWING ERA

De spannende 'roaring twenties' maakten het mogelijk dat blank Amerika luisterde naar jazz en blues, daarin iets nieuws ontdekte, en deze zaadjes in de jaren dertig tot wasdom liet komen. Swing werd geboren – en veegde de (dans)vloer aan met alle andere muziek! De vruchtbare voedingsbodern was vooral Chicago, jazzhoofdstad van de jaren twintig; als je de bezettingen van de bands van Chicagoans [Ben Pollack](#) of [Eddie Condon](#) bekijken, tref je daar namen als [Glenn Miller](#), [Benny Goodman](#), [Jack Teagarden](#), [Gene Krupa](#), [Harry James](#) – om de bekendsten te noemen.

De jaren dertig begonnen niet onder een gunstig gesternte, na de beurscrash van 1929. De platenverkoop in de VS daalde van meer dan honderd miljoen in 1927 naar zes miljoen in 1932. Theaters werden omgebouwd tot filmzalen, en de radio leverde aan miljoenen huishoudens goedkoop vertier. Dat alles vertaalde zich in beduidend minder werkgelegenheid voor muzikanten. Juist onder deze slechte omstandigheden groeiden de bezettingen: muzikanten waren relatief goedkoop, en met een groter (lees: luider) orkest kon je méér mensen bedienen in de steeds groter wordende 'dance halls' – schaalvergroting werkt kostenbesparend. De radio bood onverhoopte kansen aan een handjevol muzikanten: wie uitgezonden werd (altijd live toen!), bereikte een groter publiek dan voorheen überhaupt mogelijk.

En al vindt 'de jazzgeschiedenis' dat niet leuk: het succesverhaal van het swingtijdperk is een blank verhaal. Klarinettist Benny Goodman had alles in huis om de eerste swingsuperster te worden: een feilloze techniek, een gedisciplineerde band, een gewiekste manager (zijn latere zwager [John Hammond](#)), een sterke ritmesectie (met Krupa aan de drums), degelijke arrangementen (goeddeels van [Fletcher Henderson](#)), sterke solisten ([Harry James](#), [Bunny Berigan](#), [Jess Stacy](#)) – én, in 1935, een plekje in de zaterdagavondshow *Let's Dance* op NBC – nationale radio. Eén en ander leidde tot een spectaculaire doorbraak – et voilà: de King of Swing! In 1938 stond Goodman als eerste jazzband ooit in Carnegie Hall. Hij presenteerde er een deels historisch programma, waarin zwarte muzikanten voorwaar een eerlijke, prominente plaats kregen.

Dat was doorgaans anders: zwarte bands kwamen zelden op de radio, en werden zelden geboekt in grote (gesegregeerde) danstempels. Nochtans: [Jimmie Lunceford](#) bracht zijn orkest dankzij een erg stabiele bezetting tot grote technische verfijning. [Cab Calloway](#) was wellicht de grootste entertainer. [Count Basie](#), afkomstig uit de bluesy scene van Kansas City, presenteerde de sterkste solisten ([Lester Young](#), [Buck Clayton](#), [Herschel Evans](#), [Harry Edison](#)) én een ritmesectie die 'swing' naar een nog soepeler, dansbaarder niveau tilde – met [Freddie Green](#), [Walter Page](#) en [Jo Jones](#).
...vervolg op de volgende pagina

Ook Louis Armstrong hield er een big-band op na – al was dat niet zijn natuurlijke habitat. Echte solisten schitterden vaak het hardst in kleine bezetting: [Billie Holiday](#), [Coleman Hawkins](#), [Art Tatum](#) en [Fats Waller](#) verzorgden met verve de intiemere optredens – met voor het eerst een grote Europese collega: de vader van de jazz manouche, [Django Reinhardt](#).

En [Duke Ellington](#) in het swingtijdperk? Eigenlijk heeft Ellington nooit echt in een bepaalde stroming gepast: hij speelde Ellingtonmuziek, die in de jaren dertig erg leek op 'wat in de mode was'. Op de meeste vlakken echter deed Ellington nauwelijks mee aan de swingrage.

Immers: populaire muziek vraagt om herhaling en herkenning. Hitpotentieel heeft dátgene wat blijft hangen bij de mensen. Zo werd het grootste (en populairste) gedeelte van de swingmuziek steeds voorspelbaarder: een alomtegenwoordige 32-matenvorm, 'meezingbare' melodieën, een overdaad aan 'riffs', en een tempo dat varieerde van medium-slow tot medium-up – want het moest natuurlijk dansbaar. Als een 'hit record' een instrumentale solo bevatte, werd die solo vaak een vast deel van het stuk – en dus telkens min of meer herhaald.

In de jazzgeschiedenis illustreert [Glenn Miller](#) vaak alles wat vanaf pakweg 1940 het einde van het swingtijdperk inluidde; en al is zijn muziek érg goed gemaakt, het valt niet te ontkennen dat zowat alle 'scherpe jazzkantjes' er afgehaald zijn. Arrangementen zijn smooth, solo's van ondergeschikt belang, thema's gekenmerkt door herhaling. Maar Miller verkocht veel meer platen dan alle anderen.

Lennie Tristano. (Foto: William Gottlieb)

Benny Goodman. (Foto: William P Gottlieb)

Bebop

Uiteraard zochten jonge, ambitieuze muzikanten een uitlaatklep. Die vonden ze, begin jaren veertig, in de clubs van 52th Street, in New York. De nieuwe speelstijl die zij hier ontwikkelden – bebop – wordt vaak gepresenteerd als een 'reactie tegen' alles wat swing was; juister is het misschien om uit te gaan van een jamsessieachtige context, waarin de (overwegend Afro-Amerikaanse) muzikanten net die aspecten wilden verkennen die in hun swingbroodwinning niet aan bod kwamen (het weren van minder getalenteerde muzikanten van de jamsessie was een secundair doel). Dat resulteerde in een nieuwe manier van muziek maken, die inderdaad vaak 'anti-swing' leek: tempo's waren niet dansbaar, de thema's waren nauwelijks zingbaar, de harmonieën van [Thelonious Monk](#) waren hoekig, solo's van [Dizzy Gillespie](#), [Charlie Parker](#), [Bud Powell](#) en [Charlie Christian](#) waren grillig. Drummer [Kenny Clarke](#) zette dansers op het verkeerde been door het geheel te voorzien van uitdagende ritmische accenten in plaats van een rustige dansbeat. Een betere harmonische kennis van de (steeds vaker goed geschoolde) muzikanten leidde bovendien tot groter speelgemak: de nieuwe generatie leerde niet zo zeer sneller spelen, maar vooral sneller denken. Dat maakte het mogelijk om de rustige swingachtste te vervangen door snellere zestiende noten als basis van de frasering.

[...vervolg op de volgende pagina](#)

Tegen de achtergrond van WO II was er nauwelijks grondstof (shellac) om platen te maken; bovendien wilde het 'grote publiek' vooral geëntertaind worden (door Glenn Miller en consorten). De doorsnee jazzliefhebber had dan ook nauwelijks in de gaten dat één en ander aan het veranderen was: toen in 1945 de eerste compromisloze bebopnames verschenen, veroorzaakten die een kleine schok. Bebop leek hermetische, nerveuze, onvoorspelbare muziek. De vrijheid van de improvisator werd resoluut vooropgesteld.

Bebop werd de nieuwe richting die de jazzgeschiedenis insloeg; het grote publiek echter koos voor een andere erfgenaam van de swingmuziek, en danste verder op jive en rhythm'n'blues. De romance tussen jazz en pop was voorbij.

Cool!

Als we bebop zien als een manier om bepaalde jazzaspecten te exploreren waar in swingcontext geen ruimte voor was, kunnen we de cool jazz bekijken als een manier om bepaalde elementen uit de swingperiode (waar in de vroege bebop geen ruimte voor was) te recuperen. 'Cool jazz' is sowieso een wat vaag label, waaronder men een aantal tendensen uit de jaren vijftig probeert samen te brengen.

Een aantal muzikanten wilde de zoektocht naar nieuwe klankkleuren, die de betere swingarrangeurs begonnen waren, voortzetten – vaak ook met invloeden van klassieke muziek. Een aantal van hen vond elkaar onder de leiding van [Gil Evans](#) en [Miles Davis](#) in een nonet, waarvan de opnames (uit 1949-1950) in 1957 gebundeld zouden worden onder de titel 'The Birth Of The Cool'. Doorwrochte muziek in een avontuurlijke bezetting, waarbij de aandacht voor kleur en sfeer een bedje spreidde voor een lyriek die in bebopcontext vaak ontbrak.

Pianist [Lennie Tristano](#) hield van bebop, maar niet van ritmische grilligheid. Met zijn volgelingen – waarvan [Lee Konitz](#) de bekendste werd – streefde hij naar muziek die ging over noten, over overvolle akkoorden, en over het juiste ritmische accent: meanderende lijnen van achtste noten, polyritmisch geschikt over een rustige, stabiele puls resulteerden in strenge maar tegelijkertijd ook erg pure muziek.

[...vervolg in de rechterkolom](#)

De trompettisten Howard McGhee (rechts) en Miles Davis (midden). (Foto: William P. Gottlieb)

[John Lewis](#) richtte samen met vibrafonist [Milt Jackson](#) het [Modern Jazz Quartet](#) op, dat met zijn warme sound en veel invloeden van klassieke muziek een indrukwekkend corpus van kamermuziekjazz zou creëren. Samen met (klassieke) musicoloog-componist [Gunther Schuller](#) werkte Lewis aan het concept Third Stream: een poging om klassieke muziek en jazz evenwichtig te versmelten. Strijkorkesten met saxofoonsolo's, geen 'jazz with strings'.

Terwijl New York het centrum van de bebop was, werd 'West Coast' gemakshalve quasi synoniem met cool jazz. Niet helemaal onterecht: bebop is jachtige grotestadsmuziek, uit een klimaat dat te koud afwisselt met te warm; West Coast-musici leven permanent onder palmbomen, en verdienen vaak goed geld in de studio's van Hollywood. West Coast jazz is zonniger en wat toegankelijker, zoals [Dave Brubeck](#) en [Paul Desmond](#), [Gerry Mulligan](#) en [Chet Baker](#) duidelijk illustreren. Als die laatste dan ook nog eens begint te zingen, lijkt zelfs de romantiek van de oude jazz standard te herleven.

Meer ontspannen muziek, lichter van sound, met meer ruimte voor lyriek: hier waart ook duidelijk de geest van Lester Young rond. Die beïnvloedt – redelijk onverwacht – een hele generatie saxofonisten, die een nieuwe, lichte sound naar voren schuift, met [Stan Getz](#) als voornaamste exponent.

Het verschil tussen bebop en cool jazz zit vaak meer in het karakter (en bijgevolg de sound en timing) van de muzikant dan in de gebruikte noten en akkoorden – in die zin worden, over de tijden heen, bijvoorbeeld Bix Beiderbecke en Lester Young aangehaald als voorlopers van het 'verschijnsel' cool jazz. Boze tongen beweerden dan ook dat het hele label vooral verzonnen werd door blanke critici, die op die manier de (overwegend blanke) cool jazz muzikanten als vernieuwers konden presenteren, en niet enkel als volgelingen van de (overwegend zwarte) bebopioniers. Hier zit zeker een grond van waarheid in; het blijft echter ook een feit dat de cool jazz een aantal concepten centraal geplaatst heeft die dreigden te verdwijnen in het enthousiaste tumult dat bebop vaak was.

Arne Van Coillie

TERUG IN DE TIJD

20 oktober 2005

Ze overleed op 20 oktober 2005, in Cheverly, Maryland. In haar leven legde pianiste en vocaliste Shirley Horn schitterende muziek vast op wel meer dan twee dozijn platen.

Shirley Horn werd geboren op 1 mei 1934 in Washington, D.C. Zoals vele kinderen studeerde ze piano. In augustus 1959 neemt ze al met violist Stuff Smith de plaat 'Cat On A Hot Fiddle' op. Haar eerste eigen plaat 'Embers And Ashes' zou dateren uit 1960 en zou trompettist Miles Davis ter ore zijn gekomen. Dankzij schouderklopjes van Miles komt Shirley naar New York. Ze neemt her en der platen op met grootheden als de saxofonisten Al Cohn en Gerry Mulligan, gitarist Kenny Burrell, trompettist Joe Newman, orkestleider Quincy Jones, Toots Thielemans...

Omwille van haar gezin en de opvoeding van dochter Rainy zit er een hiaat van een tiental jaren in haar muzikale loopbaan.

Het is de verdienste van het Deense label SteepleChase dat Shirley Horn aan een comeback kan beginnen. Op 9 juli 1978 wordt in New York 'A Lazy Afternoon' opgenomen met Buster Williams (bas) en Billy Hart (drums) SCCD31111). Was die elpee destijds dé reden om Shirley Horn uit te nodigen naar het North Sea Jazz Festival (NSJF) in Den Haag?

Het NSJF van 10 tot en met 12 juli 1981 was groots: 200 concerten, 600 musici, 30.000 bezoekers, negen podia, dertig uur jazz over die drie dagen. De SteepleChase opnameapparatuur stond klaar voor Shirley Horn: 'All Night Long' (31157) en 'Violets For Your Furs' (31164) met vaste bassist Charles Ables (gestorven in 2001) en drummer Billy Hart waren het resultaat. Die twee platen zijn later heruitgebracht als dubbel-cd 'Shirley Horn At Northsea' (37015/16). 'Violets For Your Furs' kreeg in 1991 de Prix Billie Holiday uitgereikt door de Académie du Jazz in Frankrijk.

Terloops - op 11 & 12 juli kon tenorist Buck Hill (ook uit Washington, D.C.) zijn 'Easy To Love - Live At Northsea' opnemen met Reuben Brown (piano), Wilbur Little (bas), Billy Hart (drums), ook voor SteepleChase, 31160.

...vervolg in de rechterkolom

Bovendien: 'In Memoriam Buck Hill' (13 februari 1927 - 20 maart 2017).

Door de overstap in 1987 naar het grote platenconcern Verve komt er meer interesse voor haar platen, en volgen ook meer publieke optredens. Opnamen met zangeres Carmen McRae, trompettist Clark Terry, de pianisten Billy Charlap en Oscar Peterson, de zangers Tony Bennett, Joe Williams...

Shirley Horn reist de wereld rond: Montreux, Monterey, Parijs, Hollywood, Londen en Ronnie Scott's, Toronto, Marciac, Bern, Sao Paulo, Zürich, Los Angeles...

In de zomer van 1990 maakt ze de plaat 'You Won't Forget Me' met Miles Davis, trompettist Wynton Marsalis, Buck Hill, saxofonist Branford Marsalis, Toots Thielemans, Charles Ables, bassist Buster Williams en de drummers Billy Hart en Steve Williams (Verve 847482). Shirley Horn deed zoveel mogelijk een beroep op haar trouwe begeleiders Charles Ables en Steve Williams.

In 1998 in Parijs trad ze op met Toots, Bert van den Brink, Hein van de Geyn. In die jaren ontvangt ze diverse Grammy-nominaties voor haar platenwerk.

Tot slot kunnen we niet om haar versie heen van 'Here's to life', een mooie ballade uit 1992 van Artie Butler en Phyllis Molinary.

Bekijkt u op YouTube deze vertolking eens van Shirley tijdens het North Sea Jazzfestival van 9 juli 1994, met het Metropole Orkest onder leiding van Dick Bakker: <https://bit.ly/2NsG0CK>. 'How love can turn from warm hellos to sad goodbyes!' (Horn was geboekt op het NSJF in telkens juli, 1981, 1988, 1990, 1991, 1993, 1994 en 1997)

De song 'Here's to life' werd meermaals gecoverd: Barbara Streisand, Shirley Bassey, Viktor Lazlo, Soulsister Paul Michiels. Dat nummer vind je ook op de Klara Off Beat-dubbel-cd 'A Jef Neve Compilatie' (Universal 5313765).

De laatste jaren van Shirley Horns leven waren pijnlijk: een voet geamputeerd, borstkanker. Uiteindelijk stierf ze na een beroerte op 20 oktober 2005.

Erik Marcel Frans

VARIA

Het Dick de Graaf New Quartet met vlnr: Dick de Graaf, Jimmi Hueting, Stefan Lievestro en Loran Witteveen. (Persfoto)

Dick de Graaf geeft concert-lezing in Den Bosch

Woensdag 7 november geeft saxofonist Dick de Graaf met zijn New Quartet (pianist Loran Witteveen, bassist Stefan Lievestro, drummer Jimmi Hueting) een concertlezing tijdens festival November Music in Den Bosch (in de Verkadefabriek). Het kwartet zal stukken spelen van zijn cd 'Bird Buzz', waarop werk staat dat is geïnspireerd door muzikale ideeën van Bela Bartok, Olivier Messiaen en Peter Schat. De Graaf: "Ik zal dan met verhalen en muzikale voorbeelden toelichten hoe enkele stukken zijn ontstaan in de context van mijn promotieonderzoek naar het gebruik van seriële muziek in jazzimprovisaties." Dat onderzoek staat op: <https://bit.ly/2CaouRW>.

JAZZHELDEN.NL

Wilt u meer weten over de geschiedenis van de Nederlandse jazz? Dan is de website **Jazzhelden.nl** een niet te missen bron van informatie. Het verhaal wordt grotendeels verteld door middel van gefilmde jazzportretten. Op het moment zijn zo'n honderd portretten gemaakt, maar het aantal groeit gestaag. **Jazzhelden.nl** is een initiatief van het Nederlands Jazz Archief (NJA): <http://www.jazzhelden.nl>

JAZZ OP DE PLANKEN (VERVOLG)

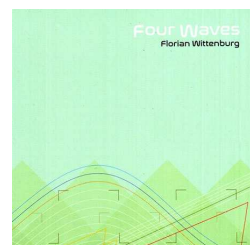
Hans Dulfer cs in Edam. (Foto: Cor van Bruggen)

Tenorsaxofonist **Hans Dulfer** gaf in Jazzclub Mahogany Hall (Edam) op **6 oktober** de aftrap voor het nieuwe seizoen. Hij was tevens de eerste artiest die in het nieuwe onderkomen van het jazzpodium optrad (Zeevangsseedijk 7). Dulfer had de musici meegenomen die hem bijstaan in het theaterprogramma 'Leadbelly and More': bassist Eric Barkman (op een elektrisch versterkte akoestische bas met een langwerpige kist als klankkast), baritonsaxofonist Koen Schouten, drummer Cyril Directie, gitarist Jerome Hol en zangeres Kim Hoorweg. Stevige blues en soortgelijke ritmes domineerden. Die zweepten na de pauze enkele dames zo op, dat zij zich aan een dansje waagden. "Ze lieten hun lichamen als slangen op de muziek kronkelen", aldus Mahogany Hall-medewerker André Smits, die na afloop sprak van 'een heerlijke eerste avond in de nieuwe behuizing'. Overigens wist Hans Dulfer de dansers te waarderen. Hij beloofde ze met een cd.

JAZZ OP DE PLAAT (VERVOLG)

FLORIAN WITTENBURG Four Waves NurNichtNur

Hoewel de in Nederland opgeleide Duitser Florian Wittenburg uitgeschreven muziek componeert, refereert zijn muzikale houding toch ook aan (vormen van) improvisatie. In de jaren zeventig en tachtig noemden we dat in ons land de 'ongebonden muziekpraktijk'. Zijn vorige albums voor het Duitse label NurNichtNur getuigden daar ook van. De nieuwe cd, 'Four Waves', telt zeven composities die veel gebruikmaken van procestechnieken en minimal music-structuren. Het lange 'Color und talea (Studie)' voor fluit, vibrafoon en elektronica is het duidelijkste voorbeeld van het laatste. De langzaam verschuivende klankvelden van een met een strijkstok aangestoken vibrafoon (in 'Morse2minor' en 'Minor2morse') doen denken aan het werk van Morton Feldman en hebben een meditatieve inslag. Wittenburg is namelijk iemand die de tijd neemt om zijn muziek te laten horen.

Herman te Loo

JAZZWEEK TOP DRIE

Datum: 8 oktober 2018

1 Yellowjackets

Raising Our Voice
(Mack Avenue)

2 Count Basie Orchestra

All About That Basie
(Concord Jazz)

3 Bob James

Espresso
(Evolution Music)

De JazzWeek Jazz Top Drie geeft een overzicht van de meest gedraaide albums op de Noord-Amerikaanse jazzradio; (www.jazzweek.com).

COLOFON

JAZZFLITS is een onafhankelijk jazzperiodiek voor Nederland en Vlaanderen en verschijnt twintig keer per jaar. **Uitgever/hoofdredacteur:** Hans van Eeden. **Correctie:** Sandra Sanders. **Vaste medewerkers:** Sjoerd van Aelst, Tom Beetz, Reinier van Bevervoorde, Erik Marcel Frans, Bart Hollebrandse, Roland Huguenin, Hans Invernizzi, Peter J. Kortzen, Herman te Loo, Jan J. Mulder, Roos Plaatsman, Lo Reizevoort, Jorre Reynders en Jeroen de Valk. **Fotografie:** Tom Beetz, Joke Schot, Jean Schoubs. **Logo:** Het **JAZZFLITS**-logo is een ontwerp van Remco van Lis. **Abonnementen:** Een abonnement op **JAZZFLITS** is gratis. Meld u aan op www.jazzflits.nl. Een abonnee krijgt bericht als een nieuw nummer op de website staat. **Adverteren:** Het is niet mogelijk om in **JAZZFLITS** te adverteren. **Adres(post):** Het postadres van **JAZZFLITS** is per e-mail bij ons op te vragen. **Adres(e-mail):** Het e-mailadres van **JAZZFLITS** is jazzflits@gmail.com. **Bijdragen:** **JAZZFLITS** behoudt zich het recht voor om bijdragen aan te passen of te weigeren. Het inzenden van tekst of beeld voor publicatie impliceert instemming met plaatsing zonder vergoeding. **Rechten:** Het is niet toegestaan zonder toestemming tekst of beeld uit **JAZZFLITS** over te nemen. Alle rechten daarvan behoren de makers toe. **Vrijwaring:** Aan deze uitgave kunnen geen rechten worden ontleend.

VARIA

Gitaar centraal in nieuwe nummer Jazz&Mo'

De omslag van het septembernummer van het Vlaamse kwartaalblad Jazz&Mo' wordt opgesierd door gitarist Philippe Catherine. Niet toevallig, want het gebruik van de gitaar in de jazz staat centraal deze keer. Met behalve voor Catherine ook aandacht voor Julian Lage, **Jesse van Ruller**, Jonathan Kreisberg en Jakob Bro. Maarten Weyler schetst hoe de jazzgitaar een populair jazzinstrument werd. Verder is er onder meer aandacht voor nieuwe cd's, het Igloo-label en de Sabam Jazz Awards.

Meer info: <http://jazzandmo.be/abonneer/>

Jazz Centrum Vlaanderen viert 300 jaar New Orleans

Sinds 28 september wordt in het Jazz Centrum Vlaanderen met de tentoonstelling 'New Orleans, the beginning of jazz' de driehonderdste verjaardag van New Orleans gevierd. In de tentoonstelling toont gastcurator Christian Van den Broeck - auteur, liefhebber en verzamelaar - de caleidoscoop van muzikale invloeden in de zwarte muziek van de Verenigde Staten uit de negentiende en vroeg twintigste eeuw. De tentoonstelling geeft een beeld van het ontstaan van de jazz, steeds met The Crescent City als rode draad. Er zijn artefacten en zeldzame documenten uit de vroegste periode van ragtime, cakewalk, minstrel show, blues en jazz uit New Orleans en de omliggende streken te zien: originele 78-toerenplaten van de bekendste orkesten en muzikanten uit de VS en Europa, partituren, foto's, affiches, oude boeken en magazines en enkele bijzondere kunstwerken, geïnspireerd op dit thema. Het Jazz Centrum Vlaanderen is gevestigd in Dendermonde. De toegang tot de tentoonstelling is gratis en van woensdag tot en met zaterdag van 13.30 tot 16.30 uur. **Info:** www.jazzcentrumvlaanderen.be

Nieuwe tentoonstelling in Jazzclub Mahogany Hall, Edam

Tot 16 december is in Jazzclub Mahogany Hall, Edam de tentoonstelling '25 jaar verzamelen' te zien. Het is de laatste onder supervisie van Kees Koedam, die met deze expositie na 25 jaar afscheid neemt. De tentoonstelling is toegankelijk tijdens concertavonden en op enkele zondagmiddagen.

Vervolg Joris Teepe van pagina 8

Onder eigen naam maakte Joris Teepe tal van platen die het (her)beluisteren meer dan waard zijn. Op 'In The Spirit Of Rashied Ali' zocht hij doelbewust naar elementen die hem verbinden met Ali, zonder in aanbidding te willen vallen. Voor dit album bracht hij collega's bij elkaar die een atmosfeer konden neerzetten die de energieke lading van Ali's werk benadert, zonder een kopie te creëren. Die opzet gaf dit ensemble vleugels. Geïnspireerd en met flair werden in Groningen opnamen gemaakt voor een wervelend album. De stukken van Don Cherry, Ornette Coleman, Thelonious Monk, Frank Lowe, Rashied Ali en Teepe zelf, ademen vrij, hebben finesse en hebben grote impact. Ondanks de verschillende invalshoeken bezit het album een hechte eenheid, die steeds is gebaseerd op een nietsverhullende eenvoud. De afwisselend vijf- of zesmansformatie wekt Teepe's arrangementen op een authentieke manier tot leven. De saxen, gitaar, bas en drums voegen zich naar de muziek met een ongedwongen vanzelfsprekendheid. De atmosfeer op het album varieert tussen rauwe puntigheid en bedwelmende diepgang. Teepe heeft zijn Amerikaanse droom waargemaakt en zet een iconisch album neer. De 'liner notes', die in dit geval zijn opgegrekt tot 66 pagina's, dragen bij aan een intense beleving van dit album.

Roland Huguenin

Sanne Rambags. (Foto: Marcel Schikhof)

Op 6 december neemt toetsenist Jasper van 't Hof het stokje over, maar tot die tijd maakt Boy Edgar Prijswinnaar 2017 **Martin Fondse** nog zijn Buma Boy Edgar Prijs Tour langs de Nederlandse podia. Op **6 oktober** deed hij Hot House Leiden aan met onder anderen de zangeressen Sanne Rambags en Anna Serieuse.

Annie Tangberg (cello) en zangeres Anna Serieuse. (Foto: Marcel Schikhof)

Martin Fondse. (Foto: Marcel Schikhof)